

Kiitos! Tack!

28.3.2025

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry

53

53

Vaelluskalakantojen palauttaminen

Återställning av vandringsfiskbestånd

Joonas Tammivuori

27.3.2025

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry

Västra Nylands vatten och miljö rf

54

Sisällys Innehåll

- Mikä on vaelluskala?
- Miten vaelluskalakantoja elvytetään?
 - Vaellusesteiden poisto
 - Elinympäristöt
 - Kalastuksen sääntely
- Vad är vandringsfisk
- Hur återställs bestånden av vandringsfisk?
 - Avlägsnande av hinder i vandringsleden
 - livsmiljöer
 - Reglering av fiske

Suomen vaelluskalat ovat uhanalaisia Finlands vandringsfiskar är hotade

- Syntyvät virtavesissä, vaeltavat syönnösalueille järveen tai mereen kasvamaan ja palaavat lisääntymään virtavesiin
- Föds i strömmande vatten, vandrar till födområden i sjöar eller till havet för att växa, återvänder sedan till strömmande vatten

Lohi (en)
 Järvilohi (cr)
 Taimen (cr)
 Toutain (nt)
 Vimpa (lc)
 Ankerias (en)
 Siika (en)
 Nahkiainen (nt)
 Nieriä (cr)
 Meriharjus (cr)

Lax (en)
 Insjölox (cr)
 Öring (cr)
 Asp (nt)
 Vimma (lc)
 Äl (en)
 Sik (en)
 Nejonöga (nt)
 Röding (cr)
 Havsharr (cr)

Suomen vaelluskalat ovat uhanalaisia Finlands vandringsfiskar är hotade

- Suomessa 10 eri vaelluskaloiksi määriteltävää lajia tai kantaa, joista erityisesti lohikalojen vaeltavat kannat kaikki uhanalaisia tai äärimmäisen uhanalaisia
- I Finland finns 10 olika arter som definierats som vandringsfiskar, varav särskilt laxfiskarnas stammar alla är starkt hotade eller akut hotade

28.3.2025

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry

57

Karjaanjoen vesistön vaelluskalat Vandringsfiskar i Karisåns vattendrag

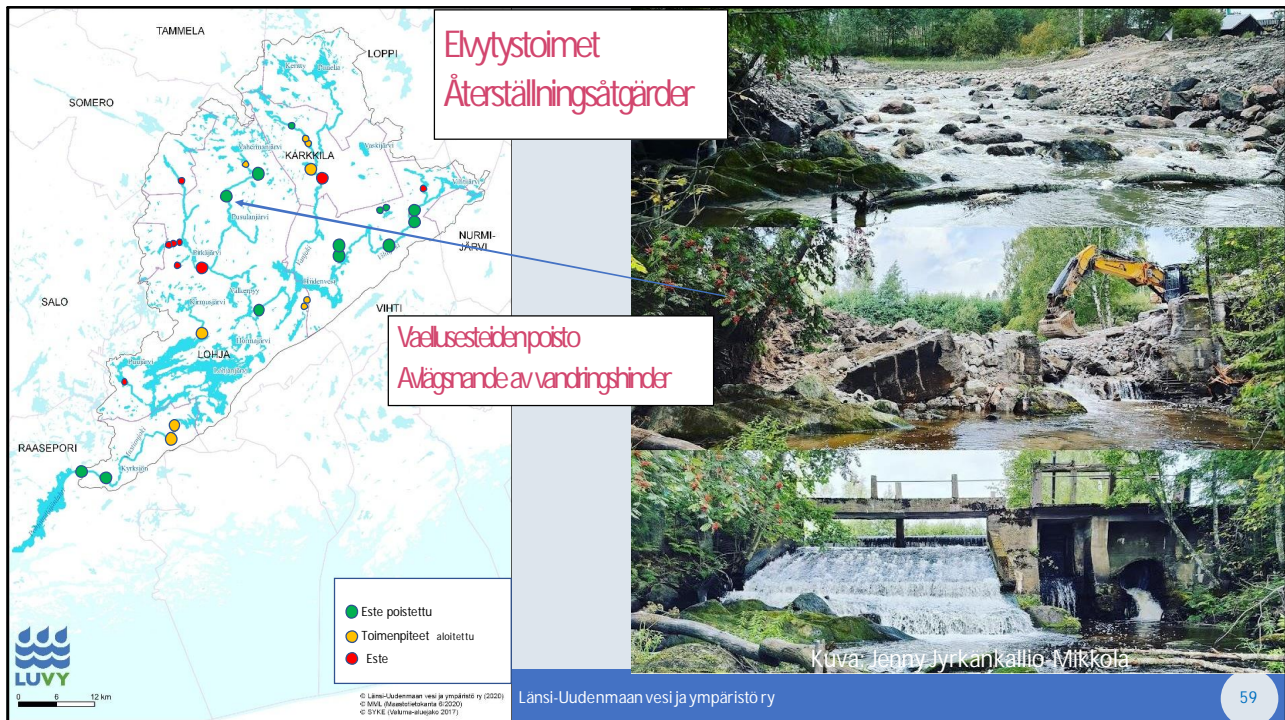
- Vaelluskaloista Karjaanjoen vesistössä esiintyy vimpa, toutain, nahkiainen, taimen, ankerias, siika ja lohi
- Näistä näistä lohi, ankerias ja siikakantoja pidetään yllä istutuksin
 - Taimenen kotiutusistutuksia
- Vandringsfiskar som förekommer i Karisåns vattendrag är vimpa, asp, nejonöga, öring, ål, sik och lax
- Av de ovannämnda hålls bestände för lax, ål och sik uppe genom utplantering
 - Utplantering av öring

28.3.2025

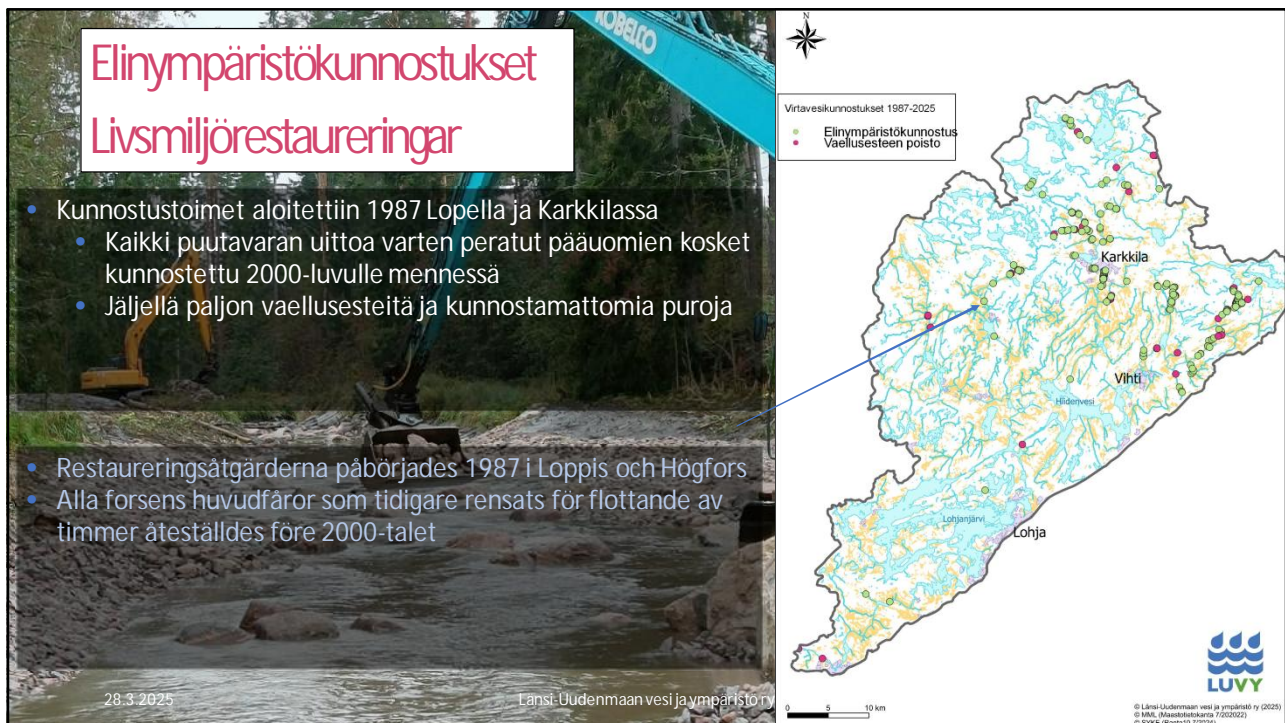
Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry

58

58

59

60

LUUVIRTA 2024-2026

Virtavesien kunnostus – Restaurering av strömmande vatten

- Virtavesiluontotyypin ennallistamista vesienhoidon toimenpideohjelman 2022-2027 mukaisilla kohteilla
- Aterstallande av livsmiljötyper för strömmande vatten enligt åtgärdsprogrammet för vattenvård 2022-2027

Vaellusesteiden poisto - Avlägsnande av vandringshinder

- Joki- ja purojatkumoiden palauttaminen Karjaanjoen ja Siuntionjoen vesistöissä
- Aterstallande av hinderlöshet i å- och backfårom i Karisåns och Sjundeåns vattendrag

Tiedotus ja suojelutyö - Information och skyddsarbete

- Tapahtumat ja tilaisuudet
- Neuvonta ja suunnittelu
- > Pienvesiä koskevan tietoisuuden lisääminen
- Evenemang och tillställningar
- Rådgivning och planering
- > Öka medvetenheten om små vattendrag

28.3.2025
Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry

61

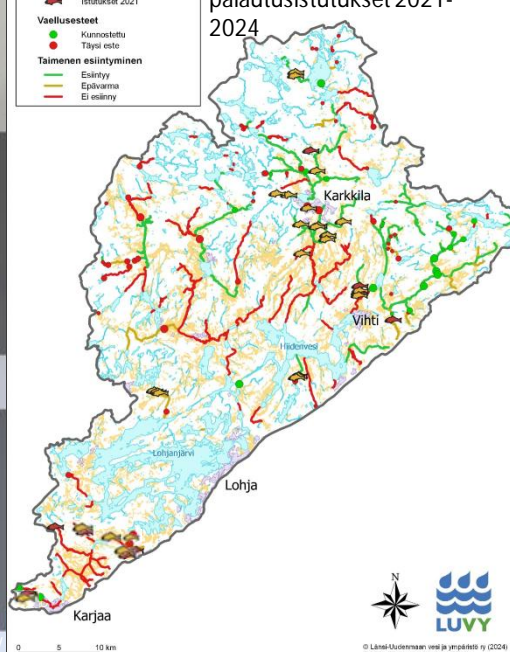
Palautusistutukset Utplanteringar för återinförande

- Aiemmin kaloja on istutettu kalastajien saaliiksi
- Nykyisin istutuksilla pyritään palauttamaan kaloja alueille joista ne ovat hävinneet
 - Lohikalaistutusten onnistumista seurataan sähkökoekalastuksin
- Toutaimen palautusistutukset Lohjanjärveen ja Hiidenveteen 80-90-luvun taitteessa esimerkki onnistuneesta palautusistutuksesta

- Tidigare har fiskar planterats ut för fiskeändamål
- Numera strävar man efter att plantera ut fiskar till områden där de har försvunnit
 - Laxfiskutplanteringarnas framgång följs upp med elfiske
- Utplanteringarna av asp i Lojosjön och i Hiidenvesi är exempel på lyckade utplanteringar för att återbörda fisk under slutet av 80-talet och början av 90-talet

28.3.2025 Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry

Taimenen palautusistutukset 2021-2024

© Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry (2024)
© MML, Maailmanlaikuri 11/2016
© SVKE, @Karja13 12/2022

62

Karjaanjoen taimen: Emokalakanta Laukaalla

- Emokaloja 640kpl, vuosiluokka 2021
 - Keskipaino noin 1 kg
 - lypsetty ensimmäisen kerran 2024
 - Alkuperäiset (v. 2017) kalat loppu
 - Mätia saatavilla (n. 7000kpl/ litra):
 - 2025: noin 20 litraa eli 140 000kpl
 - 2026: Noin 30 litraa eli 210 000kpl
- Istutussuunnitelma 2025
 - Mätia-istutukset valittuihin puroihin
 - Tarkennetaan kohteet kevään aikana
 - PORLA:
 - 4 allasta
 - 2 litraa/asetti kuoriuttaminen
 - Kuoriuttaminen uimaanoppineeksi 20 000 / allas
 - Istutus maaliskuuhun vaihte – usein liian aikaisin
 - Kevät 2025 vaikuttaa mahdolliselta
 - Kuoriuttaminen syömäänoppineeksi 10 000 / allas
 - Istutus huhti-toukokuun vaihte

Öringen i Karisån: Moderfiskbeståndet i Laukaa

viikko 11 alkaen

2024:

- Noin 9 litraa lypsettiin 2023
- 63 000 kpl mätia
- Istutettiin syömään oppineena noin 42 000 kpl poikasta

63

MUSKALAT 2025

Kalatieseuranta – Fiskvägsuppföljning

- Äminneforsin ja Billnäsin kalateiden seuranta
- Uppföljningen i Äminnefors och Billnäs

Äminnefors			
vuosi	havaintomäärä	kuoli	elävien
2020	2 231	19	2
2021	1 148	7	6
2022	2 147	6	6
2023	6 743	5	5
2024	5 109		

Billnäs			
vuosi	havaintomäärä	kuoli	elävien
2022	296	4	2
2023	1 014	1	1
2024	1 100		

Alasvaellus – Nedvandring

- Billnäsin alasvaellusrakenteen parantaminen ja tutkimus
- Förbättrande av konstruktionerna för nedvandring i Billnäs

Kuolleisuus
dodlighet
46-56%

2017

Kuolleisuus
dodlighet
46-56%

Kuolleisuus
46-56%

2023

Kuolleisuus
54%

Istutukset – Inplanteringar

- Emokalaston ylläpito
- Jatkokasvatus
- Istutukset
- Upprätthållande av moderfiskbestånd
- Fiskuppfödning
- Utplanteringar

28.3.2025
Lansi-Uudenmaan ja ympäristö ry
64

64

Kalastuksen sääntely

Begränsning av fiske

- Kalastusrajoitukset
 - Vuonna 2024 voimaan tulleet Pohjanpitäjänlahden ja Mustionjoen kalastusrajoitukset
 - Ylä- ja alimitat
 - Lajien suojelu
 - Rasvaevällisen lohien ja taimenen täysrauhottus
- Fiskebegänsning
 - - År 2024 trädde fiskbegränsningar i kraft för Pojoviken och Svartån
 - Max och minimimått på fiskarna
 - Artskydd
 - Totalfredning av lax och öring med fettfena
 - fiskeförbud för ål

"Viehekalastus ja seisovat pyydökset kielletty 1.8.-30.11. Mustionjoessa mukaan lukien Kyrksjön ja Päsärträsket ja sivupuroissa (Krabbäcken, Störängsbäcken, Brätåbäcken och Mossabäcken) ja Fiskarsinjössä ja Brunkombäckenissa sekä jokisuualueilla 1.8.-30.11."

"Pohjanpitäjänlahdella ja siitä etelään Vitsandströmmen in suurjännitejohtoon saakka 1.8.-30.11. pintaverkon käyttökielto"

"Saaliiksi otettavien lohien sallittu pituus 60-75 cm ja eväleikattujen taimenten 50-65 cm:n ajalla 1.8.-30.11"

65

Kiitos! Tack!

Joonas Tammivuori
Hankekoordinaattori

Joonas.Tammivuori@luyv.fi
050 326 3302

Länsi-Uudenmaan Vesi ja Ympäristö ry
Västra Nylands vatten och miljö rf

66